

HapAteliér – terapeutická dílna pro zrakově postižené

§ 67 Zákona č. 108/2006 Sb.

Sociálně terapeutické dílny

číslo registrace 1103016

Standard č. 1

Cíle a způsoby poskytování sociálních služeb

TyfloCentrum Brno, o.p.s.

Název služby: HapAteliér – terapeutická dílna pro zrakově postižené
Standard č. 1 – Cíle a způsoby poskytování sociálních služeb

Evidence procesu přípravy a schvalování:

Vydáno dne:	Platné od:	Zpracoval/a	Schválil/a
2. 1. 2020	2. 1. 2020	Mgr. Petr Sýkora, Ph.D.	RNDr. Hana Bubeníčková
5. 1. 2026	5. 1. 2026	Mgr. Bc. Klára Volfová Bc. Helena Křížová	Mgr. Petr Sýkora, Ph.D.

OBSAH

Úvodní ustanovení	4
1 Poslání služby	4
2 Cíle služby	4
3 Okruh osob, kterým je služba určena	5
4 Zásady poskytování služby	6
5 Uplatňování vlastní vůle uživatelů	7
6 Ochrana před předsudky a negativním hodnocením	7
7 Pracovní postupy služby	8

Úvodní ustanovení

Tento standard vymezuje veřejný závazek sociálně terapeutické dílny HapAteliér, zejména její poslání, cíle, zásady poskytování a okruh osob, kterým je služba určena. Současně stanovuje základní principy uplatňování vlastní vůle uživatelů, ochrany před předsudky a negativním hodnocením a návaznost na pracovní postupy služby.

Sociálně terapeutická dílna je poskytována ambulantní formou na pracovišti TyfloCentra Brno, o.p.s. na adrese Chaloupkova 3131/7, Brno – Královo Pole. Služba je poskytována v kapacitě odpovídající platné registraci.

Veřejný závazek služby je zveřejňován v obsahově shodné podobě na webových stránkách poskytovatele a v dalších informačních materiálech. Údaje jsou v souladu s registrací služby a jsou průběžně aktualizovány.

Veřejný závazek je formulován srozumitelným způsobem pro zájemce o službu, uživatele, jejich blízké osoby i veřejnost. Jeho naplňování je pravidelně sledováno a vyhodnocováno v rámci systému hodnocení kvality služby.

1 Poslání služby

Posláním služby je dlouhodobě podporovat osoby, které se v důsledku svého zrakového postižení nacházejí v nepříznivé sociální situaci a nemohou se aktuálně uplatnit na otevřeném ani chráněném trhu práce, při získávání, obnovování a udržování pracovních a sociálních návyků a dovedností.

Prostřednictvím pracovních, rukodělných a dalších činností služba podporuje rozvoj pracovních a sociálních kompetencí, samostatnosti, komunikace a schopnosti spolupracovat tak, aby uživatel mohl v co nejvyšší možné míře využívat své schopnosti v běžném životě a podle svých možností se připravovat na další vzdělávání, pracovní rehabilitaci nebo pracovní uplatnění.

2 Cíle služby

Cílem služby je prostřednictvím pravidelné podpory rozvíjet a udržovat pracovní a sociální dovednosti uživatele a přispívat ke zmírnění jeho nepříznivé sociální situace.

Služba usiluje o to, aby uživatel podle svých individuálních možností:

- získal, obnovil nebo si udržel pracovní návyky, zejména pravidelnost, dochvilnost, přípravu na práci, dokončování činnosti a péči o pracovní místo,

- získal, rozvíjel nebo si udržel pracovní a manuální dovednosti využitelné při pracovních a dalších běžných činnostech,
- rozvíjel jemnou a hrubou motoriku potřebnou pro vykonávání pracovních činností,
- dokázal vyjádřit své potřeby, preference a případné obtíže související s vykonávanou činností,
- dokázal komunikovat a spolupracovat s pracovníky a dalšími uživateli při plánování a provádění pracovního postupu,
- dokázal podle svých schopností pracovat podle dohodnutého nebo zadaného pracovního postupu a postupně zvládat jednotlivé činnosti s menší mírou podpory,
- posiloval svou samostatnost, odpovědnost a aktivní přístup k práci,
- podle svých možností získával předpoklady pro další vzdělávání, pracovní rehabilitaci nebo uplatnění na chráněném či otevřeném trhu práce.

Konkrétní cíle spolupráce jsou stanovovány individuálně podle potřeb a možností uživatele a jsou průběžně vyhodnocovány v rámci individuálního plánování.

3 Okruh osob, kterým je služba určena

Služba je určena osobám ve věku 16 až 70 let s těžkým zrakovým postižením nebo s kombinovaným postižením, z nichž jedno je zrakové, které se nacházejí v nepříznivé sociální situaci související zejména s omezenými možnostmi pracovního uplatnění, nedostatečně rozvinutými nebo oslabenými pracovními návyky a dovednostmi nebo potřebou jejich dlouhodobého udržování.

Služba je určena osobám žijícím v území vymezeném platnou registrací služby, tedy Jihomoravském kraji.

U osob s kombinovaným postižením se při jednání se zájemcem posuzuje, zda jejich individuální potřeby, způsob komunikace a potřebná míra podpory odpovídají možnostem služby a jejímu personálnímu, odbornému a materiálně-technickému zajištění.

Pokud potřeby zájemce přesahují možnosti sociálně terapeutické dílny, pracovník s ním situaci projedná a podle potřeby mu poskytne informace o vhodných návazných zdrojích nebo službách.

Nepříznivá sociální situace, na kterou služba reaguje

Služba reaguje zejména na situaci osoby, která v důsledku těžkého zrakového postižení potřebuje dlouhodobou a pravidelnou podporu při získávání, obnovování nebo udržování pracovních návyků a dovedností a jejíž aktuální schopnosti a situace jí neumožňují uplatnění na otevřeném nebo chráněném trhu práce bez další podpory.

Potřebnost služby je vždy posuzována individuálně při jednání se zájemcem. Samotná příslušnost k cílové skupině automaticky nezakládá potřebnost poskytování služby.

Kapacita služby

Maximální roční kapacita služby činí 30 unikátních uživatelů. Okamžitá kapacita služby odpovídá údajům uvedeným v platné registraci služby a činí 8 uživatelů služby.

Skutečný počet uživatelů účastnících se konkrétní skupinové činnosti je přizpůsobován charakteru činnosti, velikosti a uspořádání prostoru, počtu přítomných pracovníků, individuálním potřebám uživatelů a bezpečnosti práce.

Individuální posouzení potřeb a možností služby

Při jednání se zájemcem pracovník společně se zájemcem posuzuje, zda způsob poskytování ambulantní služby, prostředí dílny, personální zajištění a dostupná míra podpory odpovídají jeho individuálním potřebám.

Potřeba podpory při orientaci, sebeobsluze, komunikaci nebo dalších úkonech sama o sobě není automatickým důvodem pro neposkytnutí služby. Posuzuje se, zda lze potřebnou podporu zajistit v rámci druhu služby, jejích základních činností, personálních možností a bezpečných podmínek poskytování.

Podrobnější postup je upraven ve Standardu č. 3 – Jednání se zájemcem o sociální službu.

4 Zásady poskytování služby

- Respekt a partnerství – pracovníci přistupují k uživatelům s úctou, respektují jejich důstojnost, práva, osobní hranice a vnímají je jako rovnocenné partnery.
- Respektování vlastní vůle – služba je poskytována na základě svobodného rozhodnutí uživatele. Uživatel se podílí na rozhodování o průběhu služby, volbě činností a cílech spolupráce.
- Individuální přístup – způsob podpory vychází z individuálních potřeb, schopností, zkušeností a osobních cílů uživatele.
- Podpora samostatnosti a aktivity – pracovníci neposkytují větší míru pomoci, než uživatel potřebuje, a hledají takové pracovní postupy a úpravy, které mu umožní zvládat činnosti co nejsamostatněji.
- Rozvoj pracovních a sociálních kompetencí – činnosti služby směřují k získávání, obnovování nebo udržování dovedností potřebných pro pracovní a běžný společenský život.
- Profesionalita a bezpečnost – pracovníci postupují odborně, respektují své kompetence a dbají na bezpečné podmínky při vykonávání pracovních činností.

5 Uplatňování vlastní vůle uživatelů

Poskytovatel vytváří podmínky, aby uživatel mohl při poskytování služby uplatňovat svou vlastní vůli a aktivně se podílet na řešení své nepříznivé sociální situace.

Uživatel je vnímán jako rovnocenný partner. Pracovníci mu poskytují srozumitelné informace o dostupných možnostech, podporují jej při rozhodování a podle potřeby upozorňují na možné důsledky jednotlivých voleb. Konečné rozhodnutí v záležitostech, o kterých je uživatel oprávněn rozhodovat, pracovníci respektují.

V rámci služby uživatel zejména:

- spolurozhoduje o cílech, rozsahu a průběhu poskytování služby,
- volí z dostupných pracovních činností podle svých potřeb, schopností, zájmů a individuálního plánu,
- může přicházet s vlastními návrhy pracovních činností nebo projektů, pokud odpovídají poslání služby a materiálním, technickým a bezpečnostním možnostem dílny,
- rozhoduje, zda nabízenou činnost přijme nebo odmítne,
- vyjadřuje svou spokojenost či nespokojenost a může navrhnout změny,
- podílí se na hodnocení průběhu služby a naplňování svých osobních cílů,
- může službu ukončit způsobem stanoveným ve smlouvě a pravidlech služby.

Pokud má uživatel obtíže s porozuměním nebo rozhodováním, pracovník přizpůsobí způsob komunikace jeho potřebám, poskytne mu dostatek času a podle jeho přání využije další vhodné formy podpory. Omezení svéprávnosti samo o sobě neznamená, že uživatel nemůže rozhodovat o záležitostech, kterých se dané omezení netýká.

6 Ochrana před předsudky a negativním hodnocením

Poskytovatel vytváří a uplatňuje pravidla, která předcházejí předsudkům a negativnímu hodnocení uživatelů v souvislosti s jejich zrakovým postižením nebo využíváním sociální služby.

Pracovníci:

- jednají s uživateli důstojně a s respektem a používají respektující terminologii,
- nepředpokládají automaticky neschopnost nebo závislost uživatele pouze na základě jeho zrakového postižení,
- podporují uživatele v samostatnosti a aktivním zapojení do pracovních a běžných společenských činností,
- respektují běžný způsob komunikace osob se zrakovým postižením a vyhýbají se zbytečnému zdůrazňování jejich postižení,

- při prezentaci služby na veřejnosti dbají na to, aby uživatelé nebyli zobrazováni ponižujícím, stereotypním nebo zneužívajícím způsobem,
- zveřejňují informace, fotografie nebo jiné údaje umožňující identifikaci uživatele pouze v souladu s pravidly ochrany osobních údajů a se souhlasem uživatele, je-li souhlas vyžadován,
- podporují veřejnost v realistickém vnímání schopností a možností osob se zrakovým postižením.

Pokud pracovník zjistí, že některé pravidlo, postup nebo způsob prezentace služby může vést ke stigmatizaci, diskriminaci nebo negativnímu hodnocení uživatelů, upozorní na tuto skutečnost vedoucí služby a situace je projednána s cílem přijmout vhodné opatření.

7 Pracovní postupy služby

Poskytovatel má písemně zpracovány pracovní postupy upravující průběh poskytování služby a realizaci jejích základních činností. Tyto postupy jsou pro pracovníky závazné a jsou průběžně aktualizovány podle změn praxe, potřeb uživatelů a právních či organizačních podmínek.

Pracovní postupy upravují zejména:

- organizaci skupinové a individuální práce,
- personální zajištění jednotlivých činností,
- způsob přípravy a ukončení skupinové činnosti,
- podporu uživatelů při pracovních aktivitách,
- přizpůsobování pracovních postupů osobám se zrakovým postižením,
- využívání pracovních pomůcek a materiálu,
- bezpečnost při pracovních činnostech,
- individuální plánování a hodnocení průběhu služby,
- dokumentování poskytnuté podpory.

Pracovní postupy služby vycházejí z poslání, cílů a zásad stanovených tímto standardem a pracovníci je při poskytování služby uplatňují v každodenní praxi.